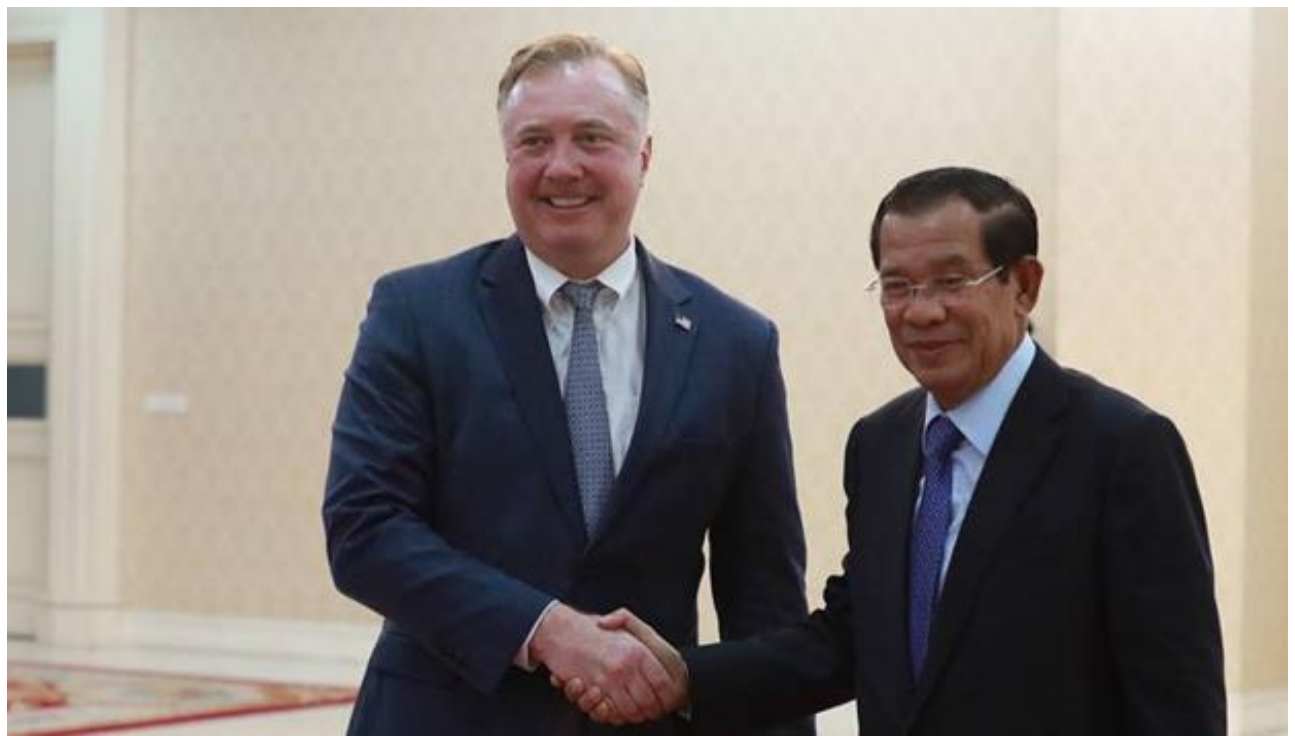

April 9, 2019

របបលោក ហ៊ុន សែន ប្រើប្រាស់លុយកន្លះលានដុល្លារ ជួលសមាជិកព្រឹទ្ធសភាអាមេរិក ថ្នាក់ទាបម្នាក់ ឱ្យជួយកម្ពុជា

សមាជិកព្រឹទ្ធសភាអាមេរិក ពីខាងគណបក្សសាធារណៈ នៅរដ្ឋវ៉ាស៊ីនតោន ស្តេត (Washington State) លោក ដាហ្គ អេរិចសិន (Doug Erickson) (ឆ្វេង) ជួបលោក ហ៊ុន សែន នាវិមានសន្តិភាព កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩។ រូបពីហ្វេសប៊ុក លោក ហ៊ុន សែន

ដោយ មួង ណារ៉េត RFA 2019-04-06

របបលោក ហ៊ុន សែន ជួលសមាជិកព្រឹទ្ធសភាអាមេរិកម្នាក់ ដែលមានឋានៈស្មើអភិបាលស្រុកមួយ នូវទឹកប្រាក់កន្លះលានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ដើម្បីជួយតស៊ូមតិឱ្យកម្ពុជា ស្របពេលដែលសហរដ្ឋអាមេរិកប្តោលទោស របបនេះ អំពីការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងបំផ្លាញប្រជាធិបតេយ្យធ្ងន់ធ្ងរ។

ទីភ្នាក់ងារសារព័ត៌មាន AP (ឬ Associated Press) ឱ្យដឹងកាលពីថ្ងៃទី៥ ខែមេសា ថា សមាជិកព្រឹទ្ធសភាអាមេរិក ពីខាងគណបក្សសាធារណៈ នៅរដ្ឋវ៉ាស៊ីនតោន ស្តេត (Washington State) លោក ដាហ្គ អេរិចសិន (Doug Erickson) បានចុះបញ្ជីតាំងខ្លួនជាភ្នាក់ងារបរទេស ដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ និងជាសកម្មជនរត់ការតំណាងឱ្យកម្ពុជា។

លោក ជាហ្គ អេរិចសិន ស៊ីណូលការពាររបបលោក ហ៊ិន សែន នេះក្នុងនាមក្រុមហ៊ុនមួយរបស់លោកឈ្មោះ ផែករិម ប្រិចដឹះស៍ (PacRim Bridges) ដែលគិតថ្លៃ ៥០ម៉ឺន (៥០០.០០០) ដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ឬ ជាង ៤ម៉ឺនដុល្លារ (៤១.៦៦៦ ដុល្លារ) ក្នុងមួយខែ ពីរបបលោក ហ៊ិន សែន ដើម្បីកិច្ចការពិគ្រោះយោបល់ផ្សេងៗ រួមទាំងការជួយចាត់ចែង និង សម្របសម្រួលដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់គណៈប្រតិភូកម្ពុជា ទៅទឹកដីអាមេរិកផង។

នេះគឺជារឿងដែលមិនធ្លាប់កើតមានមួយ ដែលសមាជិកព្រឹទ្ធសភានៃរដ្ឋមួយ ឈរឈ្មោះតំណាងឱ្យរដ្ឋបរទេសមួយ ក្នុង ការតស៊ូមតិបែបនេះ។ ប្រកពដដែល បានដកស្រង់ប្រសាសន៍មេធាវីនៃក្រុមប្រឹក្សាសីលធម៌សមាជិកសភា អ្នកស្រី ជេនីហ្វើរ ស្ត្រឹះស៍ (Jennifer Strus) ថាបើតាមច្បាប់របស់រដ្ឋ ស្តីពីក្រុមសីលធម៌នៃមុខងារសាធារណៈ គឺលោក ជាហ្គ អេរិចសិន មិនអាចធ្វើដូច្នោះបានទេ ដោយសារច្បាប់នោះហាម។

ប្រកពដដែល ដកស្រង់ប្រសាសន៍ ប្រធានអង្គការសង្គមស៊ីវិល ដេម៉ូក្រាស៊ី ច្វិនជីវ៉ែន (Democracy 21) ដែលពិនិត្យមើល ការចាយវាយលុយក្នុងផ្នែកនយោបាយ លោក ហ្វ្រេដ វេរីស្បែរមើរ (Fred Wertheimer) ថា រឿងនេះ ជារឿងដ៏ចម្លែកមួយ ដែលប្រទេសមួយ ជួលសមាជិកព្រឹទ្ធសភារបស់រដ្ឋ នៃប្រទេសមួយផ្សេងទៀត ឱ្យធ្វើជាអ្នករត់ការឱ្យខ្លួនបែបនេះ។

អាស៊ីសេរី ព្យាយាមទាក់ទងមន្ត្រីនាំពាក្យរបបលោក ហ៊ិន សែន គឺលោក ផែ ស៊ីផាន ជាច្រើនលើក កាលពីថ្ងៃទី៦ ខែ មេសា ដើម្បីសុំការបំភ្លឺជុំវិញរឿងនេះ ប៉ុន្តែលោកមិនទទួលទូរស័ព្ទ។

ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី របបលោក ហ៊ិន សែន បានទទួលស្វាគមន៍លោក ជាហ្គ អេរិចសិន យ៉ាងហ្មត់ហ្មាត់ ដោយលោក ហ៊ិន សែន ផ្ទាល់បានទទួលបដិសណ្ឋារកិច្ចលោក ជាហ្គ អេរិចសិន ជាផ្លូវការនៅវិមានសន្តិភាព និងផ្សាយតាមប្រព័ន្ធឃោសនា របស់លោកយ៉ាងសុះសាយ ក្នុងជំនួបចុងក្រោយរវាងលោក និង សមាជិកព្រឹទ្ធសភាថ្នាក់រដ្ឋបនេះ កាលពីថ្ងៃទី២២ ខែ មីនា កន្លងទៅ។

លោក ជាហ្គ អេរិចសិន រងការរិះគន់យ៉ាងខ្លាំង ថាមានជំហរផ្ទុយទៅនឹងរដ្ឋាភិបាលអាមេរិក ចំពោះសាររបស់លោក ដែលគាំទ្រការបោះឆ្នោតនៅកម្ពុជា ព្រោះក្រសួងការបរទេសអាមេរិក បានប្តេជ្ញាទោស និងចាត់ទុកថា ការបោះឆ្នោត កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៨ ដោយផាត់ចោលបក្សប្រឆាំងនោះ ថាក្លែងក្លាយ។

ទោះបីរបបលោក ហ៊ិន សែន អះអាងថា មិនឱនក្បាលចំពោះបរទេស រួមទាំងសហរដ្ឋអាមេរិកផង ដែលកំពុងដាក់ សម្ពាធខ្លាំងលើរបបនេះ ឱ្យស្តារសិទ្ធិមនុស្ស និងប្រជាធិបតេយ្យឡើងវិញក៏ដោយ ក៏លោកនៅតែធ្វើតាមបញ្ជូនមន្ត្រីរបប លោក និងលោកខ្លួនឯង ក្នុងការស្វែងរកការចរចាជាមួយភាគីបរទេស ដើម្បីបញ្ចៀសទណ្ឌកម្មនេះ។

ទោះជាលោក ហ៊ិន សែន ខិតខំយ៉ាងនេះក្តី ក៏មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់គណបក្សសង្គ្រោះជាតិ គ្មានជំនឿថា កម្ពុជានឹងរួចផុតពី ទណ្ឌកម្មអន្តរជាតិនោះដែរ ដរាបណាស្ថានភាពអាក្រក់បច្ចុប្បន្ន នៅតែដដែលបែបនេះនោះ។ កូនស្រីច្បងប្រធាន គណបក្សសង្គ្រោះជាតិលោក កឹម សុខា គឺកញ្ញា កឹម មនោវិទ្យា ចាត់ទុកការជួលសមាជិកព្រឹទ្ធសភារូបនេះ ឱ្យជួយរត់ការ ជួយរបបលោក ហ៊ិន សែន ក្នុងស្ថានភាពបែបនេះ គឺជារឿងឥតប្រយោជន៍។ កញ្ញា កឹម មនោវិទ្យា សរសេរនៅលើគណនី ហ្វេសប៊ុកកញ្ញាថា ទោះជួលអ្នកគ្រាន់បើជាងនេះ រហូតដល់ ៥០លានដុល្លារទៅទៀត ក៏មិនអាចជួយបង្វែរ ឬកែប្រែ គោលជំហរសហរដ្ឋអាមេរិក ក្នុងការការពារលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជាបាននោះដែរ។ កញ្ញាបន្ថែមថា ដំណោះស្រាយ មានតែមួយគត់ គឺទម្លាក់ការចោទប្រកាន់លើលោក កឹម សុខា និងបើកលំហប្រជាធិបតេយ្យ ដូចស្មារតីនៃកិច្ចព្រមព្រៀង សន្តិភាពទីក្រុងប៉ារីសឡើងវិញ។

លោក ហ៊ិន សែន កំពុងខិតខំផ្តល់តម្លៃខ្ពស់ ដល់សមាជិកព្រឹទ្ធសភាប្រចាំរដ្ឋ ដែលមានឋានៈត្រឹមចៅហ្វាយស្រុកមួយរូប នេះ ស្របពេលដែលលោកចាត់ទុកមន្ត្រីប្រតិភូសហភាពអឺរ៉ុប ដែលចុះទៅស្រុកខ្មែរ កាលពីខែមីនា ដើម្បីជាផ្នែកមួយនៃ នីតិវិធីព្យួរការអនុគ្រោះពន្ធ EBA ថាជាមន្ត្រីតូចតាច មិនសមនឹងលោកជួប។

ការចំណាយលុយរាប់សិបម៉ឺនដុល្លារ ដើម្បីជួលមន្ត្រីរូបនេះ លោក ហ៊ិន សែន រងការរិះគន់ថា ចំណាយថវិកាខ្លះខ្លាយ និងឥតប្រយោជន៍ ស្របពេលលោក ជាហ្គ អេរិកសិន ត្រឹមតែជា ជាសមាជិកព្រឹទ្ធសភាថ្នាក់រដ្ឋ (State Senator) មួយរូប ដែលគ្មានតួនាទីអ្វីក្នុងកិច្ចការទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិរវាងប្រទេសកម្ពុជា និងសហរដ្ឋអាមេរិកទាល់តែសោះ។ លោកមិនមែន សមាជិកសភាថ្នាក់ជាតិទេ (US senator)។ រដ្ឋនីមួយៗ មានសមាជិកព្រឹទ្ធសភាថ្នាក់រដ្ឋ តិចឬច្រើន ទៅតាមរបាយប្រជាជន ។ គ្រាន់តែរដ្ឋវ៉ាស៊ីនតោន ស្តេតមួយ ដែលលោករស់នៅ មានសមាជិកព្រឹទ្ធសភាថ្នាក់រដ្ឋ ៤៩ នាក់ ដែលម្នាក់តំណាងឱ្យ ស្រុកមួយ។ ជារួមសមាជិកព្រឹទ្ធសភាថ្នាក់រដ្ឋម្នាក់ តំណាងពលរដ្ឋប្រមាណជាង ១សែននាក់ប៉ុណ្ណោះ ក្នុងរដ្ឋនោះ។ ចំណែកឯសមាជិកព្រឹទ្ធសភាថ្នាក់ជាតិ (US Senator) ឯណោះវិញ ទើបមានតួនាទីតំណាងឱ្យរដ្ឋនីមួយៗ នៅកម្រិតជាតិ គឺត្រូវធ្វើការនៅវិមានរដ្ឋសភា នៅរដ្ឋធានីវ៉ាស៊ីនតោន។ រដ្ឋនីមួយៗមានសមាជិកព្រឹទ្ធសភា តែពីរឬប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីតំណាង នៅថ្នាក់ជាតិនោះ។ ព្រឹទ្ធសភាជាតិរបស់អាមេរិក មានសមាជិកទាំងអស់ ១០០ នាក់ តំណាងឱ្យរដ្ឋទាំង ៥០ នៅទូទាំង សហរដ្ឋអាមេរិក។ លោក ជាហ្គ អេរិកសិន មិនស្ថិតក្នុងចំណោមអ្នកទាំង ១០០ នាក់នោះទេ។ តួនាទីលោក ជាហ្គ អេរិកសិន គឺប្រហាក់ប្រហែលតួនាទីតំណាងសង្កាត់ ឬ State Representative បន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ។ បើប្រៀបធៀបលោក ជាហ្គ អេរិកសិន ទៅនឹងពលរដ្ឋខ្មែរអាមេរិក ដែលជាប់ជាតំណាងសង្កាត់មួយ នៅទីក្រុងឡូវែល រដ្ឋម៉ាសាឈូសេត លោក ម៉ុ វ៉ាឌី នោះ គឺពួកគាត់ មានឋានៈកម្រិតប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ដែលគ្មានតួនាទីកម្រិតទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិនោះឡើយ។